EESC info
European Economic and Social Committee
A bridge between Europe and organised civil society

July 2024 | ET

„Kohalik vaade“ – 4. hooaja 6. osa. Majanduse juhtimine: Euroopa teelahkmel

Tere tulemast kuulama Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee taskuhäälingut „Kohalik vaade“! Selles osas räägime majanduse juhtimise keerukusest ja Euroopa majandusmaastiku ees seisvatest probleemidest. Saate teada, mil määral on ELi riigid majanduse juhtimise osas üksmeelel ja milliseid raskeid valikuid peab Euroopa langetama, et kohandada oma majandus 21. sajandi nõudmistega.

Sõna saavad Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee endine president ja komitee Euroopa poolaasta rühma praegune esimees **Luca Jahier**, Euroopa Parlamendi liige, sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsiooni kuuluv **Margarida Marques**, Bruegeli vanemteadur **Maria Demertzis** ja Brüsselis töötav korrespondent **Maria Tadeo**. (tk)

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN
- DE
- FR
- EL
- GA
- HR
- IT
- LV
- LT

Available Languages:

JUHTKIRI

Juhtkiri

Meil on vaja Euroopat, kus noori kuulatakse

Vast valitud Euroopa Parlamendi esimene täiskogu istung toimub juulis. Kuigi demokraatia pooldajad on endiselt enamuses, valmistab muret paremäärmuslike ja euroskeptiliste jõudude kasv pärast juunis toimunud valimisi. Samuti olime tunnistajateks paremäärmuslike parteide laiemale kõlapinnale noorte hulgas, kes ilmselgelt ei ole nende suundumuste suhtes immuunsed. Demokraatlikel jõududel on aeg võtta vastutus, teha koostööd ja näidata üles selget pühendumust tugevale Euroopale, kus noori kuulatakse.

Noorte kaasamine ELi poliitikakujundamisse on vastupanuvõimelise, kestliku ja tulevikku suunatud Euroopa jaoks möödapääsmatu. Peame kahekordistama oma jõupingutusi, et integreerida noorte arvamused täielikult ELi tasandil võetud kohustustesse. Valimised ei tohiks olla ainus aeg, mil noorte arvamusega arvestatakse. Komitee nõuab süsteemseid ja korrapäraseid viise noorte ärakuulamiseks.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee uste avamine noortele, sealhulgas kandidaatriikidest, on üks minu ametiaja prioriteete. 2024. aasta mais sai komiteest esimene ELi institutsioon, kes kasutab oma poliitilistes soovitustes noortetesti – vahendit, mille eesmärk on tagada ettepanekute kasu noortele. Tänu noortetesti rakendamisele meie arvamustes tagame, et noorte seisukohad

lisatakse poliitikasse, et võetakse arvesse mõju noortele ja et me leevendame võimalikke negatiivseid tagajärgi, mida poliitika võib neile avaldada.

Enne noortetesti kasutuselevõttu korraldasime katseprojekti, et näha, kuidas see praktikas toimiks. Tegime koostööd kogu Euroopast ja mujaltki pärit noortega, kes osalesid komitee koosolekutel ja aitasid koostada arvamusi. Nende pühendumus, kirg, suurepärased ideed ja süvateadmised olid tõeliselt inspireerivad. Kuulutasime hiljuti välja komitee ametlikule noortetestile kandideerimise, mis lõppes 30. juunil. Soovin tänada kõiki katseprojektis osalenud noorte esindajaid ja komitee noorterühma liikmeid nende pühendumuse eest muuta noortetest reaalsuseks.

EL vajab noori. Seepärast peavad ELi institutsioonid meie eeskuju järgima, et luua noortest lähtuv Euroopa. Euroopa Parlamendi kuju selgub järgmise kuu jooksul ja Euroopa Komisjon valmistub järgmiseks ametiajaks sügisel. Nende muutuste tuules toetab komitee jätkuvalt suuremat investeerimist noortesse. Aeg on astuda pikk samm edasi!

Suve alguses kasutan võimalust tänada siiralt kõiki kolleege, kes on aidanud meie komiteel jõuda veel ühe olulise verstapostini.

Oliver Röpke

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee president

ÜRITUSTE KALENDER

12. juuli 2024

Kedagi kõrvale jätmata: Euroopa pühendumine harvikhaigustele

15. juuli 2024

Naistevastane vägivald kui inimõiguste küsimus

18.−19. september 2024

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee täiskogu istungjärk

TO THE POINT

OTSE ASJA KALLALE!

ELi noortetest on vahend, mille eesmärk on tagada noorte ulatuslikum osalemine poliitikakujundamises. Kuna äsja lõppes kandideerimine Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee noortetestile, rääkis komitee noorterühma esimees Katrīna Leitāne meile, mida pakuks see test komitee töös osalema valitud noorteorganisatsioonidele.

KOMITEE KAASAB OMA TÖÖSSE NOORTE ESINDAJAD

Katrīna Leitāne, komitee noorterühma esimees

Noorte huvid on poliitikakujundamises alaesindatud kogu maailmas, kuigi neil on valmisolek, soov ja suutlikkus anda oma panus. Noorte seisukohtade kaasamine komitee töösse muudab ELi poliitika esinduslikumaks ja vastupidavamaks. Euroopa kodanikuühiskonna esindajana peaks komitee olema peamine ELi institutsioon, mis esindab noorte häält//noorte arvamust edastav ELi institusioon.

Juba mitu aastat on Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tegutsenud selle nimel, et integreerida noorte eurooplaste arvamus paremini oma töösse ja ELi otsustusprotsessi. Aasta tagasi loodi komitee noorterühm, et muuta noorte osalemine ametlikuks. 2022. aasta septembris avaldatud arvamusega „ELi noortetest“ sai komiteest esimene selle rakendamisele pühendunud ELi institutsioon. 2024. aasta aprillis astus komitee pika sammu edasi, kiites heaks metoodika **ELi noortetesti** kohaldamise kohta **komitees**// selle kohta, kuidas kohaldada **ELi noortetesti komitees**.

Noortetest on vahend, mille eesmärk on toetada noorte kaasamist ja noorte integreerimist poliitika kujundamisse. See hõlmab konsultatsioone, mõjuhinnanguid ja leevendusmeetmeid. Komitees tähendab see, et noorte esindajad osalevad komitee liikmete kõrval osa//teatavate arvamuste koostamisel. Konkreetselt võtavad noorte esindajad osa koosolekutest ja aruteludest, esitavad kirjalikke seisukohti ja võimaluse korral jälgivad arvamuste kasutuselevõttu//rakendamist. Üks noorte esindaja arvamuse kohta teeb tööd kõigi huvitatud noorteorganisatsioonide nimel.

Algatus on praegu rakendamisetapis. Käesoleva aasta juunis oli noorteorganisatsioonidel võimalus kandideerida ning komitee sai üle 100 taotluse. Valituks osutunud noorteorganisatsioone teavitatakse korrapäraselt uutest arvamustest ning uuritakse nende soovi töötada tulevaste arvamuste kallal. Sektsioonide ja CCMI juhatus otsustavad lõpuks, millised arvamused läbivad komitees ELi noortetesti.

Väga edukast katseprojektist saadud kogemused aitasid noorterühmal metoodikat ette valmistada. Komitee iga sektsioon ja CCMI valis välja ühe arvamuse ja kaasas edukalt kokku 20 noorte esindajat. Arvamuste teemad olid erinevad, alates Euroopa poolaastast kuni demokraatia kaitsmiseni.

Komitee noorterühm töötab selle nimel, et leida parim viis noorteorganisatsioonide sisuliseks kaasamiseks. Järgmise sammuna tuleb algatust rakendama asuda ning seda korrapäraselt läbi vaadata ja täiustada.

Kui soovite rohkem teada, tutvuge meie veebilehega EU Youth Test at the EESC või võtke ühendust sekretariaadiga aadressil youtheesc@eesc.europa.eu.

ÜLLATUSKÜLALINE

Albaania noortel on tulevikus väga oluline roll riigi ELile lähemale toomisel. Kuid nende valmisolekuga saada muutuste elluviijateks ja nende entusiasmiga ELi suhtes ei kaasne sageli piisavad vahendid, mis võimaldaksid neil sisuliselt osaleda programmides, projektides ja otsuste tegemises. Vaja on kõiki sidusrühmi hõlmavat, noortele keskenduvat koordineerimist, kirjutab meie **üllatuskülaline**, Albaania noortekongressi tegevdirektor **Dafina Peci**.

Dafina Peci oli olnud kaks aastat järjest Albaania noortekongressi esimees, kui temast sai 2016. aastal selle tegevdirektor. Alates 2017. aastast on Dafina töötanud ka õppejõuna Tirana Ülikooli poliitikateaduste osakonnas. Ta oli piirkondliku noorte koostööameti loomise töörühma liige. Seejärel esindas ta Albaaniat selle koostööameti direktorite nõukogus ning oli selle juhatuses noorte esindaja. Tal on bakalaureusekraad politoloogias ja rahvusvahelistes suhetes ning magistrikraad regionaalpoliitika ja ohutuse alal. Samuti on ta lõpetanud kraadiõppe, mille teemaks oli konfliktijärgne julgeolek ning rahu- ja vahendusasutuste ülesehitamine.

ALBAANIA TEE ELIGA ÜHINEMISE SUUNAS: PARTNERLUS NOORTE JA KODANIKUÜHISKONNAGA ON HÄDAVAJALIK

Dafina Peci, Albaania noortekongressi tegevdirektor

Noored pole mitte üksnes tulevased juhid, vaid olulised koostööpartnerid tänasel päeval. Nende tarmukus, kujutlusvõime ja tahe suurepärased ideed ellu viia on ühiskonna arenguks üliolulised. Noorte aktiivne kaasamine edendab demokraatlikke väärtusi, sotsiaalset progressi ja isiklikku arengut. See annab otsustajatele parema arusaama tähelepanu vajavatest probleemidest.

Albaania noored on ELiga integreerumise suhtes väga entusiastlikud, kuid neil on puudu adekvaatsest infost, teadmistest ja osalemisvõimalustest.

Albaania võiks palju võita, kui ta annaks noortele võimaluse programmides ja projektides sisuliselt osaleda. See aitaks noortel albaanlastel väljendada oma vajadusi ja prioriteete ning astuda samme soovitud muutuste ellukutsumiseks.

Albaania noortekongress on oma noorte kaasamise töö raames teinud olulisi pingutusi mõistmaks, mil määral on kodanikuühiskonna aktiivsus ja noorte osalemine ühiskonda muutnud. Et toetada noorte aktiivsust ja osalemist Albaania ELiga integreerumise protsessis, on hädavajalik võtta saadud õppetunde tõsiselt. See tähendab, et tuleb alustada tugevatest, noori esikohale seadvatest partnerlustest, investeerida noortesse kui väärtuslikku varasse ning edendada suuremat koostoimet kõigi asjaomaste sidusrühmade vahel. Need kolm on minu arvates otsustava tähtsusega.

Partnerlus noorte ja kodanikuühiskonnaga, et edendada Albaanias ELiga integreerumise protsessi

Noored on meie suurim lootus ning ühtlasi peamised muutuste elluviijad, kes aitavad Albaanial edasi liikuda – mitte ainult parema tuleviku suunas, vaid ka parima võimaliku oleviku poole. Neil on julgust, idealismi ja tahet viia ellu isegi võimatuna näivaid mõtteid. Teismelised, kes osalevad ühiskonnas aktiivselt, ei toeta sellega üksnes oma isiklikku ja sotsiaalset arengut, vaid edendavad ka demokraatlikumat ühiskonda ning pakuvad otsustajatele väärtuslikke vaatepunkte seoses mitmesuguste probleemide ja suundumustega, mis vajavad lahendamist. Albaaniale oleks äärmiselt kasulik noorte mõjuvõimu suurendamine ja koostöö läbi noorte sisulise osalemise tegevustes ja programmides, mis vastavad nende vajadustele ja eesmärkidele.

Osalemine ei ole mitte ainult põhiline inimõiguste kontseptsioon, vaid ka praktiline vahend üleüldise kodanikuaktiivsuse edendamiseks. Kuigi valimistel osalemine valija või kandidaadina on demokraatliku kaasatuse oluline komponent, ei piirdu noorte osalemine igapäevaelus ainult nende tegevustega. Kodanikuaktiivsuse eeltingimusteks on osalemisõigus ja -võimalused, aga ka vahendid, tegutsemisruum, tööriistad ja vajaduse korral rahaline toetus, et mõjutada otsuste tegemist ning osaleda meetmetes ja tegevustes, mis tugevdavad ja toetavad ühiskonda ning muudavad selle vastupanuvõimelisemaks.

Seoses sellega on oluline laiendada kodanikuühiskonna organisatsioonide võrgustikke, et pakkuda täiendavaid võimalusi noorte kaasamiseks ja nende mõjuvõimu suurendamiseks. Koostöö tegemine ning võrgustike ja sünergia loomine võimaldab kodanikuühiskonna organisatsioonidel tutvuda parimate tavadega, õppida üksteiselt, vahetada teavet ja avastada uusi ideid. Lisaks võimaldab see neil kasutada täiendavaid rahalisi vahendeid oma peamistes ühistes töövaldkondades ning koordineerida poliitikat ja programme. Kodanikuühiskonna organisatsioonide töö suurendab noorte mõjuvõimu ning aitab samuti tugevdada noorterühmade esindatust ja osalemist ühiskonnas.

Et kasutada potentsiaali ja innovatsiooni, mida noored saavad Albaania ühiskonnale pakkuda, rajades teed sotsiaalsele, kultuurilisele ja majanduskasvule, loodan, et kodanikuühiskonna organisatsioonide võrgustikke õnnestub laiendada. Sellest võiks saada noorte ja kodanikuühiskonna aktiivsuse katalüsaator.

Ees ootavad pikk töö ja täiendavad jõupingutused, et suurendada noorte mõtestatud ja aktiivset osalemist, esindatust ning juhtrolli ühiskonnas. Noorte kaasamine peaks tähendama ka seda, et noortele teabe kättesaadavaks tegemine on prioriteet ning noortele pakutakse võimalusi vahetada mõtteid ja teadmisi eakaaslaste, sidusrühmade ja otsustajatega.

„ÜKS KÜSIMUS...“

Peaaegu pooled praktikakohad ELis on tasustamata ja sageli on tegu vaid näilise praktikaga. See tähendab, et praktikante kasutatakse odava tööjõuna, kellel puudub juurdepääs sotsiaalkaitsele või muudele õigustele. Euroopa Komisjoni hiljutist ettepanekut parandada praktika kvaliteeti ELis on küll kiidetud kui sammu õiges suunas, aga ka kritiseeritud kui liiga ettevaatlikku. Palusime arvamuse „Praktikadirektiiv ja praktika kvaliteediraamistiku tugevdamine“ raportööril **Nicoletta Merlol** anda meile ülevaade komitee seisukohast seoses komisjoni ettepanekuga. Ühtlasi palusime Merlol jagada meiega komitee soovitusi selle kohta, kuidas parandada praktika kvaliteeti ja tagada, et see oleks kättesaadav kõigile, mitte ainult noortele, kes seda endale lubada saavad.

PRAKTIKANTIDE EKSPLUATEERIMISE TAKISTAMINE

Nicoletta Merlo

Praktika on noortele võimalus tutvuda töömaailmaga, saada nõustamist ja koolitust. See tava on kogu Euroopas teinud läbi märkimisväärse arengu, muu hulgas tänu Euroopa noortegarantii programmile. Nõukogu 2014. aasta soovitus praktika kvaliteediraamistiku kohta andis liikmesriikidele väärtuslikud suunised selle vahendi rakendamiseks.

Kahjuks on praktika korraldamisel aja jooksul esinenud kuritarvitusi ja moonutusi. Muu hulgas tuleb rohkem ette noorte praktikantide ekspluateerimist – nende kasutamist palgaliste töötajate asemel, odava tööjõuna, kellel puudub juurdepääs piisavatele tagatistele ja sotsiaalkaitsele.

Seetõttu toetab komitee Euroopa Komisjoni eesmärki parandada praktika kvaliteediraamistikku kogu Euroopas, eelkõige seoses õppe- ja koolitussisu tugevdamisega ning võitlusega praktika kuritarvitamise ja väärkasutamise vastu.

Kahes komisjoni ettepanekus – ajakohastatud nõukogu soovituse ettepanekus ja direktiivi ettepanekus – käsitletakse siiski vaid mõningaid küsimusi. Ettepanekutel on problemaatilisi aspekte, muu hulgas järgmised:

- neis viidatakse valimatult kõigile praktikavormidele. Ettepanekutes ei arvestata piisavalt tegelikke erinevusi eri liiki praktikate ja nende eesmärkide vahel või nende rakendamise vahel liikmesriikides;
- neis ei ole ette nähtud vajalikke meetmeid, et vältida praktika kuritarvitamist algusest peale. Samuti puuduvad siduvad eeskirjad kvaliteedistandardite tõstmiseks;
- direktiivi ettepaneku puhul on probleemiks selle piiratud kohaldamisala, mis hõlmab ainult neid praktikante, keda peetakse töötajateks või kes on töösuhtes. See puudutab praktikante vähem kui pooltes liikmesriikides ning piirab seega toetusesaajate ringi ja suurendab ohtu, et oodatud tulemusi ei saavutata.

Minu arvates tuleks praktika kvaliteedi parandamiseks kõigepealt kehtestada kvaliteedi miinimumkriteeriumid iga praktikaliigi jaoks, piirates algusest peale nende kasutamist. Need kriteeriumid peaksid pakkuma põhilisi tagatisi ja pöörama suurt tähelepanu koolitusele ning kohustusele võidelda kõigi väärkasutuse juhtumite vastu asjakohaste meetmetega, sealhulgas tugevdades kontrollisüsteemi.

Et muuta praktikakogemus kõigile kättesaadavaks – kuigi me ei saa rääkida palgast üldiselt, sest enamikul juhtudel ei peeta praktikante töötajateks ja praktikat peetakse millekski tööhõive konteksti väliseks – on oluline lõpetada tasustamata praktikad, kehtestades kohustusliku hüvitise, mis ei ole mitte ainult kohandatud praktikaga kaasnevate ülesannete ja kohustuste alusel, vaid võtab arvesse ka kõiki kulusid, mida praktikandid peavad praktika läbimisel kandma.

Lisaks tuleks pöörata rohkem tähelepanu sotsiaalpartnerite võimalikule rollile õigusakti rakendamisel riiklikul tasandil ning vahendi kasutamise järelevalves ja kontrollis.

NEW PUBLICATIONS

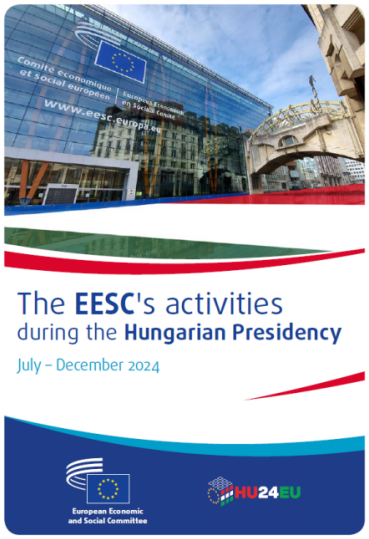

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee avaldab brošüüri oma tegevusest Ungari eesistumise ajal Euroopa Liidu Nõukogus

1. juulil võttis Ungari üle Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigi ülesanded ning sai olulise rolli Euroopa juhtimisel.

Euroopa Parlamendi valimiste järgse poliitilise uuendamise tingimustes kavatseb komitee olla eesistujariigile Ungarile vastutustundlik partner ning etendada keskset rolli teatavate poliitiliste prioriteetide kujundamisel kogu järgmise õigusloometsükli jooksul.

Eesistujariigi Ungari taotlusel koostab komitee kümme ettevalmistavat arvamust. Tutvuge meie uue brošüüriga, et saada rohkem teavet, muu hulgas selle kohta, kes on komitee Ungari liikmed ja milliseid organisatsioone nad esindavad. (cw)

EMSK UUDISED

Tähelepanu all on ELi noored: Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee teedrajav noortetesti algatus kogub hoogu

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee on rõhutanud, kui oluline on lisada ELi poliitikasse noorte perspektiiv. Selleks on ta kutsunud noorteorganisatsioone osalema komitee noortetestis – algatuses, mille eesmärk on võimendada noorte häält poliitikakujundamises.

Hiljuti kutsus komitee noorteorganisatsioone kandideerima võimalusele osaleda komitee noortetestis (30. juunini 2024). Välja valitud organisatsioonid teevad kindlaks komitee arvamused, mida nad soovivad mõjutada, osalevad koosolekutel ja aruteludel ning esitavad kirjalikke seisukohti. Kandideerida võivad organisatsioonid, mis on demokraatlikult asutatud, järgivad Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni põhimõtteid ning mille tegevust või otsustusorganeid juhivad noored.

Viimase aasta jooksul on komitee noortetesti katsetanud ja võimaldanud noorte esindajatel kogu Euroopas osaleda aruteludes olulistes küsimustes, nagu demokraatia, ühine põllumajanduspoliitika ning ELi ja Ühendkuningriigi noorte kaasamine. Tänu katseprojekti edule muudeti see alaliseks vahendiks ning komitee kutsub teisi ELi institutsioone üles sama tegema.

Hiljutisel täiskogu arutelul väljendasid noorte esindajad rahulolu algatuse üle, mis kaasab neid ka muudel teemadel peale traditsiooniliste noortekesksete teemade, näiteks kliimakriisi teemal.

Komitee president **Oliver Röpke** rõhutas, et algatuse näol on komitee võtnud endale tähtsa poliitilise kohustuse, ja toonitas vajadust kaasata noored järjepidevalt ELi otsustusprotsessi. Ta märkis, et valimised ei tohiks olla ainus võimalus noorte hääl kuuldavaks teha – noortetest tagaks nende korrapärase panuse ELi poliitikasse.

Komitee ajutise noorterühma esimees **Katrīna Leitāne** tõi esile edusammud noorte hääle kaasamisel ELi otsustusprotsessi ja ütles, et noortetest areneb kogemuste põhjal pidevalt edasi. Euroopa Noortefoorumi asepresident **Elias Dray** kiitis komiteed selle juhtrolli eest ja julgustas noorteorganisatsioone algatusega ühinema, et nende seisukohad kujundaksid komitee tulevasi arvamusi.

Komitee täiskogu istungjärgul osales ka Albaania noorte- ja lasteminister **Bora Muzhaqi**. Tema riik püüab olla noortepoliitika valdkonnas eeskujuks, näidates kui väärtuslik on võtta tööle inimesi, kes vastutavad üksnes noorteküsimuste eest. „Ma tõesti usun, et tehes täna tööd noortega ja nende heaks valmistame neid ette tulevikuks... võimestame neid nüüdisaja juhtidena, et nad päriksid kestliku ja ökoloogiliselt mitmekesise planeedi.“

Komiteel on Albaaniaga suurepärased töösuhted, mis osutavad riikidevahelise partnerluse kesksele rollile noorte osaluse edendamisel kõigil valitsemistasanditel.

Komitee on algatusele pühendunud alates 2022. aasta septembrist, mil võttis vastu arvamuse ELi noortetesti kohta. Komitee jätkuvad jõupingutused, sealhulgas iga-aastane üritus „Sinu Euroopa, Sinu arvamus“, näitavad veelgi komitee pühendumist noorte osalemise suurendamisele ELi otsustusprotsessis.

2024. aasta märtsis toimunud ürituse soovitused on suunatud järgmistele ELi juhtidele ja need on veebis kättesaadavad. (ks)

Üheskoos vihkamise vastu: eurooplased tõotavad võidelda Euroopas leviva vaenuga

Vaenukõne ja vaenukuritegude arv kasvab hirmutava kiirusega. Kodanikuühiskond, kodanikud ja institutsioonid ühendavad jõud ja tõhustavad võitlust igat liiki vihkamise vastu. Nende sõnum: ELis ei ole vaenule kohta.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ühineb ELi jõupingutustega, et ohjeldada ELis vaenu, mille hüppeline kasv on tekitanud tõsist muret. Rühmad ja üksikisikud on oma usu, rassilise või etnilise päritolu, soo, seksuaalse sättumuse või poliitiliste veendumuste tõttu üha enam sihtmärgiks.

Komitee, kodanikud ja institutsioonid on valmis rohkem pingutama, et võidelda vaenu vastu nii internetis kui ka väljaspool seda, kinnitati komitee täiskogu maikuu istungjärgul toimunud kõrgetasemelisel arutelul. Ühtlasi võttis täiskogu vastu arvamuse „Vaenule pole kohta: Euroopa seisab ühiselt vastu vihkamisele“, milles mõistetakse hukka kõik vaenu vormid ja avaldatakse toetust Euroopa Komisjoni teatisele samal teemal.

„Meil kõigil on kohustus vaenu vastu võidelda,“ ütles komitee president **Oliver Röpke** komitee täiskogu istungjärgul arutelu avakõnes. „Et teha seda tõhusalt, peame kõik koos töötama – poliitikud, kodanikuühiskond ja kodanikud. Ainult üheskoos ja üksteisega rääkides saame seista vastu ühiskonnas üha suurenevale vaenulikkusele, mis kujutab endast tõelist ohtu meie demokraatiale.“

Arutelust võtsid osa Euroopa Komisjoni ja Belgia valitsuse kõrged ametnikud ning kodanike ja kodanikuühiskonna organisatsioonide (sealhulgas ILGA-Europe’i ja Euroopa rassismivastase võrgustiku) esindajad, kes rõhutasid vaenu ja vägivalla kasvu.

Hiljutised rünnakud poliitikute vastu on toonud esile sügavad lõhed Euroopa ühiskonnas. Andmed näitavad, et moslemivastaste ja antisemiitlike sõnumite arv kahekordistus 2023. aastal. Tihti on vaenu sihtmärgiks LGBTQIA+ inimesed, Aafrika päritolu inimesed ja rändajad. Samuti on näha misogüünia tõusu. Hiljutine veebisõnumite analüüs ELis näitab, et alates 2023. aasta algusest on toksilise vaenu tase suurenenud 30 %.

Komisjon kutsus oma teatisega „Vaenule pole kohta: Euroopa seisab ühiselt vastu vihkamisele“ üles vaenule vastu seisma ning sallivuse ja austuse kaitseks välja astuma.

„ELi lepingus sätestatud väärtustega on vaenukuriteod ja vaenukõne selgelt keelatud. Kahjuks näeme, et mõlemad on viimasel ajal tõusuteel,“ ütles komisjoni demokraatia- ja demograafiaküsimuste asepresident **Dubravka Šuica**.

Oma arvamuses kutsus komitee ELi üles võtma vastu tervikliku lähenemisviisi võitluseks vaenuga, mis on ajendatud inimese mis tahes kaitstavast tunnusest, ning kasutama sama lähenemisviisi igat liiki vaenu vastu

võitlemisel. (II)

2004. aasta edulugu sillutab teed ELi edasisele laienemisele

Täiskogu mai istungjärgul arutas Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ELi 2004. aasta laienemisest saadud õppetunde. Praegune geopoliitiline ja julgeolekuolukord muudab edasise laienemise Euroopa jaoks veelgi pakilisemaks.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tervitas 2004. aasta suurele laienemisele pühendatud täiskogu arutelul kõnelejaid, kellel oli läbirääkimisprotsessis oluline roll. Nende hulgas olid Poola endine ELiga ühinemise eest vastutanud riigisekretär **Jarosław Pietras**, Euroopa progressiivsete uuringute sihtasutuse peasekretär **László Andor** Ungarist ja Euroopa Komisjoni endine laienemisvolinik **Štefan Füle** Tšehhist.

Arutelus rõhutasid osalejad, et EL – mis alles hiljuti näitas taas üles huvi edasise laienemise vastu – peab esitama kandidaatriikidele ühinemiseks selge tegevuskava. Kui jätta nad liiga pikalt ootama, võib laienemisprotsess kaotada usaldusväärsuse.

Komitee president **Oliver Röpke** ütles: „20. aastapäeval ei tähista me mitte ainult olulist verstaposti, vaid ka ELi laienemisprotsessi jätkuvat edu. ELiga soovib ühineda rohkem riike“.

Jarosław Pietras sõnas: „Laienemine on kahesuunaline ümberkujundusprotsess, mis toob kasu mitte ainult kandidaatriikidele, vaid ka ELi liikmesriikidele“.

Štefan Füle, kes juhib nüüd Euroopa Poliitika Keskuse ELi laienemise rakkerühma, rõhutas, et me peame uueks laienemislaineks ette valmistama nii kandidaatriike kui ka ELi liikmesriike.

2004. aasta laienemise liikumapanevast jõust rääkides tõi Euroopa Poliitikauuringute Keskuse ELi välispoliitika osakonna teadur **dr Tinatin Akhvlediani** esile laienemise majanduslikud aspektid, pidades silmas asjaolu, et tol ajal oli kandidaatriikide finantsolukord halb. Kuid nüüd on edasise laienemise peamine põhjus julgeolek.

László Andori sõnul oli õigusriigi teema üks 2004. aasta laienemise puudulikest aspektidest, kuna EL ei suutnud luua õigeid vahendeid selle probleemi lahendamiseks. Selle tulemusena loodi hiljuti õigusriigi tingimuslikkus.

Septembris korraldab komitee kodanikuühiskonna tippkohtumise ELi laienemise teemal, kutsudes kõiki kandidaatriike esindavaid liikmeid esimest korda osalema täiskogu istungjärgul.

ELi edukaks laienemiseks on vajalik tugev ja kaasav ühtekuuluvuspoliitika

Komitee võttis täiskogu mai istungjärgul vastu kaks arvamust, milles rõhutatakse ühtekuuluvuspoliitika – ELi regionaalarengu peamise rahastamisvahendi – otsustavat osa tulevastes laienemistes. Muu hulgas soovitas komitee lisada ühinemislepingutesse nõuetele vastavuse tagamise vahendid, et tegeleda võimalike ühinemisjärgsete murekohtadega, nagu väljaränne ja õigusriigi põhimõtte järgimise probleemid.

Komitee rõhutas oma uutes soovitustes, et ühtekuuluvusfondide tõhusa kasutamise jaoks on tähtis integreerida ja võimestada kodanikuühiskonna organisatsioone. Ühtekuuluvuspoliitika edukust mõõdetakse territoriaalsete ja sotsiaalsete tulemuste alusel, mitte ainult majandusinvesteeringute alusel. Ühtekuuluvuse saavutamiseks on väga oluline suurendada avaliku halduse suutlikkust.

Täiskogu arutelul ühtekuuluvuspoliitika ja reformide voliniku **Elisa Ferreira** ning Euroopa Regioonide Komitee presidendi **Vasco Alves Cordeiroga** rõhutati ühinemiseelse abi ja kodanikuühiskonna organisatsioonide mõjuvõimu suurendamise tähtsust.

Komitee president **Oliver Röpke** ja teised sõnavõtjad rõhutasid vajadust tugeva ühtekuuluvuspoliitika järele, et tegeleda ELi laienemisest tulenevate raskustega ja vältida ELi killustumist. Abi kohandamine kandidaatriikide oludele on oluline rahu ja heaolu tagamiseks. Peamised soovitused olid tugevdada haridust, kaasata kodanikuühiskonna organisatsioone ja kasutada erimehhanisme selliste riikide jaoks nagu Ukraina.

Komitee märkis ka laienemise üldisemat mõju praegustele liikmesriikidele, rõhutades vajadust eraldada mõjutatud piirkondadele rohkem rahalisi vahendeid. Üheksandas ühtekuuluvusaruandes kutsutakse kohanema uute raskustega, investeerides VKEdesse, edendades kohalikke omavalitsusi ja toetades õiglast juurdepääsu tööhõivele. Dünaamiline ühtekuuluvuspoliitika on hädavajalik ELi majandusliku potentsiaali vallandamiseks ja uute liikmesriikide tõhusa integreerimise tagamiseks (tk).

Nukleaarmeditsiin on peamine prioriteet vähktõvevastases võitluses

Nukleaarmeditsiin ja radioisotoopide tarnimine peavad olema Euroopa Liidu peamine prioriteet, kui soovime tagada kõigile Euroopa patsientidele võrdse juurdepääsu vähiravile.

EL ja liikmesriigid peaksid tagama rahaliste vahendite olemasolu meditsiinis kasutatavate radioloogia- ja nukleaartehnoloogiate jaoks. Samal ajal peaksid nad tõhustama koostööd, et kõrvaldada regulatiivsed tõkked radioisotoopide tarnimisel ja vähendada sõltuvust kolmandatest riikidest toorainete hankimisel.

Seda eesmärki silmas pidades rõhutatakse maikuu täiskogu istungjärgul vastu võetud komitee arvamuses „Euroopa vähktõvevastase võitluse kava: meditsiiniliste radioisotoopide varustuskindlust soodustavad tegurid“, et vähivastases võitluses tuleb teha kõik endast olenev.

Raportöörid **Alena Mastantuono** ja **Philippe Charry** olid mõlemad kindlalt seisukohal, et ainus viis, kuidas paremini tagada radioisotoopidega varustatus Euroopas ja rahuldada patsientide kasvavat nõudlust, on teha julgeid poliitilisi otsuseid ja kehtestada usaldusväärsed eeskirjad.

Igal aastal kasutatakse kuni 10 miljoni Euroopa patsiendi puhul nukleaarmeditsiinilist kuvamist, et diagnoosida erinevaid haigusi, nagu vähktõbi või südamehaigused. Radioisotoope kasutavad radioloogia- ja nukleaartehnoloogiad on vähiravis hädavajalikud kõigis etappides – varajasel avastamisel, diagnoosimisel ja ravis, sealhulgas palliatiivses ravis. (mp)

Vähktõve seljatamine vaktsineerimise abil

Kuna vähkkasvajate ja vähktõvega seotud surmajuhtumite arv suureneb kogu ELis murettekitava kiirusega, kutsub Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee üles võtma hädavajalikke vähiennetusmeetmeid, sest ligikaudu 40% vähijuhtumitest peetakse välditavaks.

Mais toimunud täiskogu istungjärgul võttis komitee vastu arvamuse, milles pooldas Euroopa Komisjoni ettepanekut võtta vastu nõukogu soovitus vaktsiinennetatavate vähivormide kohta järelalgatusena Euroopa vähktõvevastase võitluse kavale.

Arvamuses keskendutakse vaktsineerimisele inimeste papilloomiviiruste (HPV) ja B-hepatiidi (HBV) vastu, sest vaktsineerimisega ennetatakse mitut vähiliiki, mida need viirused põhjustavad.

Komitee rõhutab vajadust asjakohase teabe, hariduse ja teabevahetuse järele, et innustada sihtrühmi laskma end vaktsineerida. Samuti rõhutatakse arvamuses pere- ja kooliarstide ning kodanikuühiskonna organisatsioonide olulist rolli selles ettevõtmises.

Arvamuse „Vaktsiinennetatavad vähivormid“ raportöör **Milena Angelova** ütles: „Me peame võitlema vaktsiinidega seotud häbimärgistamise ja valearvamuste vastu. Näiteks on ekslik arvata, et vaktsineerimine on mõeldud ainult noortele tüdrukutele. Nii see siiski ei ole. Nende viiruste (HPV, HBV) likvideerimiseks tuleb tegeleda ka poiste ja nende vanematega.“ Vaktsiinid peavad olema kättesaadavad kõigile.

Kaasraportöör **Sára Felszeghi** lisas, et on äärmiselt oluline skeptitsismile vastu töötada. Võitlus väärinfo ja desinformatsiooni vastu on kesksel kohal, et julgustada inimesi end vaktsineerida laskma.

Komitee nõuab terviklikku lähenemisviisi vähktõve vastu võitlemiseks koos hästi toimiva ja integreeritud süsteemiga kõigi ennetusvormide jaoks, sealhulgas esmane ennetus (vaktsineerimine, tervislik eluviis), teisene ennetuse (sõeluuringud) ja kolmanda taseme ennetus (ravi ja rehabilitatsioon).

Milena Angelova kinnitas taas, et vähktõvevastase võitluse oluliseks tõhustamiseks ja vaktsineerituse suurendamiseks kogu ELis peavad liikmesriigid oma tegevust rohkem kooskõlastama ja parimaid tavasid vahetama. Äärmiselt oluline on käsitada vähktõve ennetamist poliitilise prioriteedina. (sg)

ELi 2040. aasta kliimaeesmärk seab suuna nullnetoheitele 2050. aastaks

Euroopa Komisjon on teinud ettepaneku vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet 2040. aastaks 90 %, seades eesmärgiks saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee väljendas sellele eesmärgile toetust mais toimunud täiskogu istungjärgul, rõhutades, et see on kooskõlas teaduslike soovitustega piirata globaalset soojenemist nii, et see ei ületa 1,5 °C.

Oma toetust väljendades rõhutas komitee, et oluline on anda õiglane panus ülemaailmsetesse kliimapüüdlustesse, tagades samal ajal Euroopa tööstuse konkurentsivõime vähese CO_2 heitega majandusele üleminekul. Arvamuse „ELi 2040. aasta kliimaeesmärk“ raportöör **Teppo Säkkinen** toonitas vajadust luua 2040. aastaks süsinikuvaba elektrisüsteem, et hoogustada tööstuse, transpordi ja hoonete CO_2 heite vähendamist, toetades tõelist heitkoguste vähendamist fossiilkütuste järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamise kaudu.

Komitee hoiatas liigse tuginemise eest süsiniku sidumisele selliste riskide tõttu nagu metsatulekahjud ja kahjurid, nõudes tasakaalustatud lähenemisviisi heitkoguste vähendamise ja süsinikdioksiidi sidumise vahel. ELi kliimapoliitika järgmine etapp peaks keskenduma investeeringutele, tugeva majanduse loomisele, energiajulgeoleku suurendamisele ja kvaliteetsete töökohtade loomisele. Selleks on väga oluline saavutada 2030. aasta eesmärk vähendada heidet 55 % ja viia ellu paketi „Eesmärk 55“ õigusaktid.

Komitee näeb 2040. aastaks ette süsinikuvaba elektritootmise sektori, millele peavad järgnema vähese CO_2 heitega kütte- ja jahutussektor. Puhas ja taskukohane energia on oluline tööstuse, hoonete ja transpordi CO_2 heite vähendamiseks.

Komitee tegi ka ettepaneku kehtestada põllumajandusliku toidutööstuse jaoks heitkoguste vähendamise eesmärk, mis töötatakse välja põllumajandustootjate ja sidusrühmade dialoogi kaudu, et tagada toiduga kindlustatus, ning võttes arvesse erinevaid looduslikke tingimusi ELis.

Üldsuse toetus ja sidusrühmade kaasamine on 2040. aasta eesmärgi saavutamiseks otsustava tähtsusega. Seepärast kutsub komitee üles pidama eesmärkide seadmisel ja meetmete väljatöötamisel laiaulatuslikku dialoogi muu hulgas sotsiaalpartnerite, kodanikuühiskonna ja kodanikega.

Euroopa Liit valmistab ette seadusandlikku ettepanekut 2040. aasta eesmärgi kohta. Sellega seoses peab komitee oluliseks ulatuslikku konkurentsivõime kontrolli teiste suurte majandusriikide suhtes. Kontrolli eesmärk on säilitada Euroopa ülemaailmne konkurentsivõime ja tööstusbaas, järgides samal ajal rangeid keskkonna- ja sotsiaalseid standardeid. (ks)

ELi laienemise tempo säilitamine: kodanikuühiskonna püüdlused tuua Lääne-Balkanile kasu järkjärgulise integratsiooni kaudu

20 aastat pärast Sloveenia ELiga ühinemist kohtusid poliitilised ja kodanikuühiskonna juhid Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee üritusel Ljubljanas, et tähistada seda olulist aastapäeva, rõhutada ELi liikmesuse olulisi eeliseid ja kinnitada, et Lääne-Balkani piirkonna tulevik on Euroopa Liidus.

Konverentsil „ELi laienemise eduloo jätkamine – Lääne-Balkanile kasu toomine ühinemiseelsel perioodil“, mille komitee korraldas tihedas koostöös Euroopa Komisjoni ja Lääne-Balkani Avatud Ühiskonna Fondide võrgustikuga, juhiti tähelepanu reformidele, mida on vaja ühinemisprotsessis edu saavutamiseks, sealhulgas ELi põhiväärtuste säilitamise tähtsusele.

Konverentsil võtsid sõna komitee president **Oliver Röpke**, Sloveenia välisminister **Tanja Fajon**, Sloveenia tööminister **Luka Mesec** ja piirkondliku koostöönõukogu peasekretär **Majlinda Bregu**.

Nagu komitee president **Oliver Röpke** rõhutas: „Lääne-Balkani koht on ELis; enne seda ei ole meie ELi perekond täielik. Kinnitan, et Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee annab ka tulevikus oma panuse, korraldades septembris kodanikuühiskonna tippkohtumise ELi laienemise teemal.“

Sloveenia välisminister **Tanja Fajon** ütles: „Usun, et praeguses geopoliitilises olukorras vajame üksteist rohkem kui kunagi varem. Et see protsess õnnestuks, peab kodanikuühiskond avaldama survet poliitikutele ja valitsusele, et need liiguksid ELile lähemale.“

Sloveenia töö-, perekonna-, sotsiaal- ja võrdsete võimaluste minister **Luka Mesec** ütles: „Sloveenial ja Lääne-Balkani riikidel on pikk ühine ajalugu. Meie ühine kodu on Euroopa Liit, seega teen koos Sloveenia valitsusega tööd selle nimel, et hõlbustada Lääne-Balkani riikide ühinemist Euroopa Liiduga.“ (mt)

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee käivitab vahetusprogrammi riiklike majandus- ja sotsiaalnõukogudega kogu ELis

Komitee käivitas uue programmi, et veelgi süvendada suhteid riiklike majandus- ja sotsiaalnõukogudega. Algatuse eesmärk on võimaldada korrapärasemat suhtlust prioriteetsetel teemadel, samuti kavandatud arvamuste ja aruannete ning heade tavade üle.

Esimene selline vahetus toimus märtsis Prantsusmaal, kus **komitee noorterühma esimees Katrīna Leitāne** külastas kahe päeva jooksul Prantsusmaa majandus-, sotsiaal- ja keskkonnanõukogu, et vahetada mõtteid noortepoliitika üle. Mida see andis? Uusi ideid noorte tegevuskava edendamiseks ELi ja riiklikul tasandil, noorte ootuste integreerimist komitee tegevusse ja kohtumisi uute kolleegidega, kes tegelevad sama teemaga mõnes liikmesriigis.

Videos jagab Katrīna Leitāne oma muljeid töövisiidist ja viljakast mõttevahetusest Prantsusmaa majandus-, sotsiaal- ja keskkonnanõukoguga.

Lisateavet vahetusprogrammi kohta leiate meie veebilehel siit.

Et veelgi rohkem teada saada, võtke ühendust riiklike majandus- ja sotsiaalnõukogude ning kodanikuühiskonnaga suhtlemise osakonna sekretariaadiga (EESC-ESCS-relations@eesc.europa.eu).

UUDISEID RÜHMADELT

Euroopa Parlamendi valimised 2024: tulemused on teada, nüüd tuleb käivitada tulevikukindel strateegiline tegevuskava

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tööandjate rühma esimees Stefano Mallia

Euroopa Parlamendi valimiste järel on selge, et oleme sattunud tugeva tormi kätte. Konservatiivide edu hoidis ära paremäärmuslusse libisemise. Kuigi paremtsentristid säilitasid oma positsiooni, ei saa me eirata, et uues Euroopa Parlamendis on paremäärmuslastel suurem võim, mis muudab põhiküsimustes hääletamise keerulisemaks. Saime sellest aimu, kui eelmisel aastal jäi ERP-l vaid napilt puudu parempoolse blokeeriva enamuse moodustamisest, et lükata tagasi looduse taastamise määrus.

Ettevõtlusprobleemide loetelus on esikohal vajadus kindlustada edusammud tööstuspoliitikas ja majandusjulgeolekus, eelkõige tehnoloogia, kriitilise tähtsusega toorainete, pooljuhtide, elektrisõidukite, majandusliku vastupanuvõime ja üldise konkurentsivõime valdkonnas. Väga oluline on tõelise kapitaliturgude liidu kaudu tugevdada ühtset turgu ja suurendada erainvesteeringuid. Kas parlamendi uus koosseis on selle ülesande kõrgusel?

Meil ei ole muud valikut kui konkureerida selliste ülemaailmsete jõududega nagu Hiina ja Ameerika Ühendriigid.

2008. aastal oli sisemajanduse koguprodukt (SKP) jooksevhindades euroalal 14,2 triljonit USA dollarit ja USAs 14,8 triljonit USA dollarit (13,1 triljonit eurot ja 13,6 triljonit eurot). Viisteist aastat hiljem on euroala SKP veidi üle 15 triljoni dollari, samas kui USA SKP on kasvanud 26,9 triljoni USA dollarini. Kui viies suurimas Euroopa majanduses – Saksamaal, Ühendkuningriigis, Prantsusmaal, Itaalias ja Hispaanias – oleks aastatel 1997–2022 tootlikkus kasvanud sarnasel määral nagu Ameerikas, oleks nende SKP elaniku kohta ostujõu pariteedis keskmiselt ligi 13 000 USA dollarit (12 000 eurot) kõrgem. Need numbrid ei ole tähtsusetud.

ELi positiivse kaubandusbilansi tõttu ei näinud paljud inimesed aastaid, et meie konkurentsivõime võiks olla ohus. Me usaldasime ülemaailmseid võrdseid võimalusi ja reeglitel põhinevat rahvusvahelist korda,

eeldades, et teised teevad sama. Kuid nüüd muutub maailm kiiresti ning EL peab oma tegevust hoogustama ja reageerima kiiresti kõigile seni eiratud häiresignaalidele. Loodame, et see parlamendi koosseis täidab oma ülesannet ega piirdu ainult parteipoliitikaga.

Euroopa töönõukogude tulevikukindlaks muutmine: miks on vaja direktiiv läbi vaadata

EMSK töötajate rühm

Praegu on suurtes hargmaistes ettevõtetes üle 1200 Euroopa töönõukogu. Need organid on oluline vahend demokraatia tagamisel töökohal, kuna neil on õigus saadaa ettevõtte juhtkonnalt teavet riikidevaheliste küsimuste kohta ja esitada oma arvamus. Sellised küsimused hõlmavad praegust majandus- ja finantsolukorda ning tõenäolist arengut töökohtade, investeeringute või uute töömeetodite vallas. Euroopa töönõukogudel ei ole õigust kokkulepete üle läbirääkimisi pidada.

Kuna ettevõtet puudutavad otsused tehakse peamiselt peakorteris, kuid neid rakendatakse kogu ettevõtte ulatuses, suureneb selliste nõukogude tähtsus. Euroopa töönõukogud aitavad töötajate esindajatel paremini mõista ettevõtte otsuseid. Samal ajal võib nõuetekohane teavitamine ja konsulteerimine aidata juhtkonnal langetada oma otsuseid nii, et neid saaks kõigis riikides sujuvalt rakendada.

Tõendid näitavad siiski, et kehtivas Euroopa töönõukogude direktiivis (mis pärineb 2009. aastast) ja selle rakendamises esineb tõsiseid puudusi. Oluline on see, et paljudel Euroopa töönõukogudel ei ole võimalust pöörduda kohtusse, kui nende õigusi rikutakse. Varasemate kohtumenetluste ja -otsuste analüüsist selgub, et esineb õiguslikku ebakindlust, eelkõige seoses mõistetega „teavitamine“, „konsulteerimine“, „riikidevaheline“ ja „konfidentsiaalsus“ ning Euroopa töönõukogu õigusega kasutada ekspertide abi (nt õigusabi või ametiühingute esindajad). Lisaks on mitmeid aegunud eeskirju, mida tuleb kohandada praegusele ülemaailmsele olukorrale.

Ettevõtted ja nende töötajad seisavad silmitsi mitmetahuliste probleemidega: digiüleminek, kliimamuutuste vastased meetmed, demograafia, oskused. Sellised muutused võivad tekitada segadust ja mõjutada ettevõtte konkurentsivõimet, samuti sotsiaalkindlustust ja töötajate tootlikkust. Teadusuuringud tõestavad, et tõhusad teavitamis-, konsulteerimis- ja/või töötajate osalemisõigused suurendavad ettevõtete otsuste kestlikkust ja konkurentsivõimet, mis omakorda viitab sellele, et Euroopa töönõukogudel võib olla oluline roll õiglasel üleminekul.

Seetõttu on vaja direktiiv läbi vaadata, et tagada õiguskindlus ja Euroopa töönõukogude nõuetekohane toimimine. Direktiivi kiire ja sujuv läbivaatamine peaks kõrvaldama olemasolevad puudused ja muutma Euroopa töönõukogud tulevikukindlaks. Komitee arvamuses hinnatakse komisjoni ettepanekut ja esitatakse seadusandjatele mitu konkreetset ettepanekut selle kohta, kuidas direktiivi veelgi parandada.

Tervishoid peab jääma keskseks prioriteediks ka uuel seadusandlikul perioodil

Kodanikuühiskonna organisatsioonide rühm

Tervishoiutöötajad ja kodanikuühiskonna esindajad kutsuvad poliitikakujundajaid üles viima kõigi tulevaste poliitikameetmete puhul läbi nn tervisekontrolli. Nende nõudmine on, et „õigus tervisele“ peab jääma ELi ja riiklikes tegevuskavades esikohale ka uuel seadusandlikul perioodil. Seda nõudsid eurooplased Euroopa tuleviku konverentsil.

Riiklikke ja Euroopa tervishoiumeetmeid tuleb paremini koordineerida ja üksteisega vastavusse viia, et luua jätkusuutlikum ja tulevastele šokkidele paremini vastupidav tervishoiusektor, kus on kõigile tagatud võrdne juurdepääs kvaliteetsetele tervishoiuteenustele.

Nagu märgiti 4. juunil Liège’is toimunud konverentsil „Tervishoiu olukord ELis“, on siin eeldatavasti tähtis osa investeeringutel, ennetusel, tehnoloogilistel uuendustel ja varasel terviseharidusel. Ürituse korraldas Belgia ELi nõukogu eesistumise raames komitee kodanikuühiskonna organisatsioonide rühm koos haiglatega CHU Liège ja Hôpital de la Citadelle.

„Järgmisel seadusandlikul perioodil 2024–2029 peab tervishoid jääma Euroopa Komisjoni, Euroopa Parlamendi ja nõukogu uue koosseisu kesksekseks strateegiliseks prioriteediks,“ ütles kodanikuühiskonna organisatsioonide rühma esimees **Séamus Boland**. Euroopa Liidu institutsioonid peaksid valima terviseühtsuse lähenemisviisi, mis edendab tervishoiupoliitika ja demograafiliste muutuste, digi- ja keskkonnaalase ülemineku, majandusjulgeoleku ja tööstuspoliitika vahelisi seoseid.

Boland rõhutas, et tervishoiupoliitika saab tõhusalt toimida üksnes siis, kui seda hallatakse koos kättesaadavate, piisavate ja kvaliteetsete sotsiaalteenuste ja riikliku sotsiaalpoliitikaga ning piisava hulga hästi koolitatud tervishoiutöötajatega. Ta kordas, et kodanikuühiskonna organisatsioonid, näiteks patsientide ühendused, tuleb otseselt kaasata tervishoiuteenuste kujundamisse ja nad peavad selle eest vastutama. „Euroopa tervishoiualgatuste ja -programmide kasutuselevõtt ja edu sõltub läbipaistvast, korrapärasest ja struktureeritud dialoogist kodanikuühiskonna organisatsioonidega. Nende suutlikkus seda tööd teha sõltub aga omakorda jätkusuutliku ja prognoositava rahastuse saamisest,“ märkis Boland.

Konverentsil arutati mitmeid tugevdatud Euroopa terviseliidu põhiaspekte:

- terviseühtsuse põhimõtte järgimine;
- digitaalsed uuendused ja nende mõju tervisele;
- tervishoiusüsteemide jätkusuutlikkus ja tulevikukindlus sotsiaalsete investeeringute kaudu ja
- üleilmne võitlus tervisealase ebavõrdsuse vastu läbi Euroopa solidaarsuse prisma: harvikhaiguste näide.

Konverentsi järeldused ja soovitused avaldatakse ürituse veebilehel.

Lisateavet konverentsi kohta leiate meie pressiteatest.

NOORED TÄHELEPANU KESKMES

Rahvuslik Liit võidutses Prantsusmaal tänu noorte häältele

Christophe Préault, Touteleurope.eu toimetuse tegevjuht

2024. aasta Euroopa Parlamendi valimistel triumfeeris Prantsusmaa paremäärmuslik erakond Rahvuslik Liit (RN), saavutades oma ajaloo parima tulemuse. Samuti sai ta üle kolmandiku alla 35-aastaste häältest. Meie erikülaline, veebisaidi Touteleurope.eu peatoimetaja Christophe Préault analüüsib Rahvusliku Liidu ja selle juhi Jordan Bardella edu. Bardella on pärit Pariisi eeslinnast, kõigest 28 aastane ja üliaktiivne tegutseja TikTokis.

2024. aasta juunis toimunud Euroopa Parlamendi valimistel saavutas Rahvuslik Liit oma ajaloos enneolematu tulemuse, võites enda poole ligi kolmandiku valijatest (31,4 %). Paremäärmuslik erakond kindlustas endale esikoha peaaegu kõigis vanuse- ning ühiskondlik-ametialastes rühmades, kujundades seega valimismaastiku ümber. See kehtib eelkõige noorte puhul, kelle hulgas sai Jordan Bardella nimekiri 32 % 25–34-aastaste häältest ja parandas oma tulemust 18–24aastaste seas rohkem kui 10 punktiga (26 %) võrreldes 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimistega.

On mitmeid tegureid, mis selgitavad RNi atraktiivsust noorte jaoks. Kõigepealt väärib märkimist Euroopa Parlamendi valimiste esikandidaat ja erakonna esimees Jordan Bardella ise, kes erineb tavapoliitikutest. Noorte arvates räägib ta tõtt, on sirgjooneline ja tundub siiras ajal, mil poliitilise maailma suhtes valitseb usaldamatus. Tema isiklik taust on samuti selline, millega paljud saavad samastuda: Bardella on keskklassi pere laps, kes kasvas üles Pariisi äärelinnas (Seine-Saint-Denis). Ta ei käinud mainekas koolis, tal puudub kõrgharidus ja taskus on tal vaid keskkooli lõpptunnistus. Just nii on ta saanud populaarseks noorte seas, kes muretsevad oma tuleviku pärast ja tunnevad end maha jäetuna või isegi unustatuna.

Jordan Bardella meelitas ligi nii palju inimesi vanuses 18–34 aastat kindlasti ka seetõttu, et ta on ise noor. 28-aastaselt teab ta suurepäraselt selle põlvkonna käitumiskoode ja oskab neid enda huvides ära kasutada. Huvitav on ka märkida, et 2017. aastal oli Emmanuel Macron see, kes kehastas võidukat noorust, ent mõistagi teises ühiskonnakihis.

RN kasutab seega ära oma juhi isiksust ja sotsiaalmeedias laialdaselt edendatavat kuvandit. Jordan Bardella on ülimalt aktiivne TikTokis, millel on oluline roll tema valimisstrateegias ajal, mil noored ei vii ennast enam kurssi uudistega traditsioonilise meedia kaudu. Tema populaarsus kasvab – tal on 1,6 miljonit jälgijat. Ta ei räägi Euroopa aluslepingute reformimisest, Ukrainast või rohelisest kokkuleppest. Vastupidi, ta seab tähelepanu keskmesse oma igapäevaelu, soovib emadele emadepäeva puhul õnne, filmib ennast oma kabinetis ja paljudel reisidel. Ta surfab suundumuste lainetel, rääkides hetketeemadest. See esitab isegi

väljakutseid entusiastlikele noortele (ja mitte nii noortele) videomängude mängijatele.

Kasvav lõhe uute põlvkondade ja traditsioonilise poliitilise maailma vahel tugevdab tema kuvandit, tema positsioneerimist ja populistlikku retoorikat, samas kui valijate mured on alates 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimistest teise suuna võtnud. Noorte võitlus 2019. aastal keskkonnaküsimuste eest on nihkunud teistele teemadele, mis on sama murettekitavad, kuid mille juured on igapäevases elus. Praegu on nad mures ebakindluse (mis on seotud sisserändega) ja ostujõu pärast. Paremäärmuslik erakond on end kehtestanud, toitudes sellest vihast, kasutades ära selle põlvkonna tundeid, kes tunneb end kannatanuna. Poliitikud tervikuna ei võtnud piisavalt arvesse 2020. aastal puhkenud COVID-19 kriisi tagajärgi. COVID-19 pandeemia tõi julmalt esile ja süvendas ebavõrdsust, mis juba valitses Prantsusmaa ja Euroopa noorte hulgas mitte ainult tööturul, vaid ka juurdepääsul haridusele, kuna neil oli üha raskem jätkata õpinguid või lihtsalt osaleda koolitusel ajal, mil digivahenditest sai imerohi kõige probleemide lahenduseks.

Seega, selle asemel et lasta ennast hirmutada RNist, tuleks keskenduda kõigepealt RNi valijatele ja eelkõige keskklassi noortele. Neile tuleb anda selgeid ja konkreetseid vastuseid, milles võetakse arvesse nende muresid: kasvav vägivald ühiskonnas, avalike teenuste pakkumise vähenemine maapiirkondades, raskused töö leidmisel või kvaliteetse hariduse omandamisel ning kontrollimatu sisserände tajumine. Traditsiooniliste erakondade jaoks tähendab see, et neil tuleks tavainimeste tasandile laskuda ja tunda muret nende pärast, kes regulaarselt tähelepanu alt välja jäävad, nende pärast, kellel puudub igasugune huvi, sest nad ei ole eriti aktiivsed poliitikas või ühiskonnaelus. Selles võitluses tuleb tunnistada Euroopa Liidu vähest nähtavust, hoolimata arvukatest programmidest, mis on pühendatud noortele, haridusele, tööhõive toetamisele ja võitlusele ebakindluse vastu. Erasmuse programm, mis edendab liikuvust ja kogemusi mitmesuguste elanikkonnarühmade jaoks (praktikandid, töötud jne), on küll alguspunkt lahenduste leidmiseks, kuid praeguses olukorras sellest selgelt ei piisa. Mis puudutab rände juhtimist, mis on meie Euroopa ühiskonnas keskne ja polariseeriv teema, siis lahenduse leidmine hõlmab ka **ÕIGE** küsimuse esitamist. See on teema, mis on ikka veel arutluse all, hoolimata Euroopa rände- ja varjupaigapakti hiljutisest vastuvõtmisest.

Christophe Préault *on ajakirjanik, Euroopa Liidu toimimist ja poliitikat käsitleva haridusteabe veebisaidi Touteleurope.eu toimetuse tegevjuht. Tal on pikad kogemused päevakajaliste küsimuste, eelkõige Euroopa ja majandusküsimustega tegelemisel. Ta lõpetas Bordeaux' poliitiliste uuringute instituudi ja Prantsusmaa Haldusjuhtimise Kõrgkooli ENA (École Nationale d'Administration) kõrgetasemelise Euroopa uuringute tsükli ning suunab praegu Touteleurope.eu toimetuse tööd ning juhib korrapäraselt arutelusid ja konverentse Euroopa teemadel.*

Kuidas saada ühendust TikToki põlvkonnaga?

Rieke Smit, platvormi Social News Daily toimetaja (#UseTheNews)

Meie erikülaline on noor ajakirjanik Rieke Smit algatusest #UseTheNews. See on Saksamaa uudisteagentuuri DPA algatus, mis keskendub uudiste tarbimisele Z-põlvkonnas ja püüab parandada nende meediapädevust. Kogutud andmete kohaselt on uudistest huvitatud alla

kolmandiku 18–24-aastastest ning 23 %-ni neist jõuavad uudised ainult TikToki vahendusel. Rieke kirjutab, kuidas jõuda Z-põlvkonnani mitte ainult TikTokis, vaid ka teistel sotsiaalmeedia platvormidel, ning äratada neis huvi oluliste uudiste vastu, mis puudutavad otseselt nende elu.

Me oleme kaotamas ühte põlvkonda – vähemalt nii näib see olevat. Uudised ei jõua enam Z-põlvkonnani. Uudistest on huvitatud alla kolmandiku 18–24-aastastest noortest. Alla 18-aastaste seas on see osakaal veelgi väiksem.

See nähtus ei ole üldiselt uus. Praeguseks on juba kõik kuulnud uudisteväsimusest ja uudiste vältimisest. Sellele lisandub mõjutajate ja lühivideoid pakkuvate platvormide kasvav tähtsus, eriti noorte seas, nagu kinnitab Reutersi ajakirjandusuuringute instituudi viimane digitaalsete uudiste aruanne.

Noored tarbivad uudiseid üha vähem, sest neil on raske leida usaldusväärseid uudiseid sellistel platvormidel nagu TikTok, aga ka seetõttu, et nad ei tea, kuidas uudised nendesse puutuvad. Selle asjaolu tõi meie #UseTheNews uuringus välja üks 16-aastane tüdruk ning see aitab kõnealust murettekitavat suundumust laiemalt mõista. Põhiküsimus on selles, kuidas jõuda TikToki põlvkonnani?

Esiteks peame olema uudiste, ülevaadete ja taustteabega kohal platvormidel, mida see põlvkond niikuinii kasutab. Järgmiseks peame noortele näitama, kuidas uudistega kursis olemine nende elu muudab. Samal ajal tugevdame seda tehes nagu kogemata nende meediapädevust.

Selle on oma eesmärgiks võtnud ka algatus #UseTheNews ja uudisteplatvormi Social News Daily toimetus, kes kuulutas käesoleva aasta uudisteaastaks, et tugevdada ühiskonda ja demokraatiat, suurendades uudistepädevust, eelkõige teismeliste ja noorte täiskasvanute seas.

Social News Daily püüdleb selle eesmärgi poole uudiseid TikTokis, Instagramis ja YouTube’is edastades. Uudised sotsiaalmeedias? Kuidas see käib? Tuleb kasutada meetodeid, mida sisuloojad mõistsid ammu enne meid: tõsistest teemadest võib rääkida end meikides, toitu valmistades või jalutades. Just seda me teemegi platvormil Social News Daily, kuid uudistega.

Proovime kohaneda tarbijate vaatamisharjumustega. Jagame suured teemad 40-sekundilisteks videoteks ja küsime, miks see on praegu 16-aastasele inimesele oluline.

Kasutame ka klõpsusööta, pidades samal ajal meeles ajakirjandusstandardeid. Miks? Sest TikTokis on vaid kaks sekundit aega selleks, et kellegi tähelepanu endale tõmmata. Kui teie video ei ole nendel loetud sekunditel piisavalt haarav, ei vaata seda keegi. Seepärast kasutame alguses mõnda provokatiivset küsimust või mõnda ebatavalist asjaolu – haarates vaatajate tähelepanu klõpsusöödaga –, kuid anname video lõpus siiski ka vastuseid. Inimesed jäävad vaatama ja tarbivad seejuures ajakirjanduslikku sisu. Ja ongi kõik?

Kas sellest piisab, et tegutseda sotsiaalmeedias meediakanalina? Lühidalt öeldes – ei piisa. Noorte ja ajakirjanike vahel peab olema rohkem kokkupuutepunkte, et suurendada usaldust meedia vastu ja muuta ajakirjandus läbipaistvaks. Näiteks tuleb innustada õpetajaid edendama koolis meediapädevust ning tihendada kontakte õpilaste ja toimetuste vahel, nagu me teeme oma #UseTheNews näidisprojektide ja uudistelaagrite abil.

Sest ainult siis, kui oleme seal, kus nooredki, st koolides, festivalidel ja sotsiaalmeedias, ning alustame nendega vestlust valeuudiste, meedia ja nende tähenduse üle – vaid sellisel juhul on võimalus viia uudised

taas Z-põlvkonnani.

TikTok: https://www.tiktok.com/@social.news.daily

UsetheNews Kanal: https://www.instagram.com/usethenews2024/?hl=de

Toimetajana jälgib Rieke igapäevast toimetajatööd Social News Daily platvormil (SND). Ta on olnud algatuse #UseTheNews juures eri rollides tööl alates 2021. aastast ning vastutab nüüd SND panuste kavandamise, koordineerimise ja heakskiitmise eest. Pärast ajakirjandusele ja humanitaarabile keskendunud bakalaureuse- ja magistriõppe lõpetamist läbis ta praktika FUNKE Zentralredaktionis.

Saksamaa uudisteagentuuri DPA algatus #UseTheNews uurib noorte meediapädevust. Leibnizi meediauuringute instituudi abiga töötatakse uudistepädevuse laboris ja sotsiaaluudiste osakonnas välja uuenduslikud uudistevormingud. Lisaks pakub #UseTheNews õpetajatele seminare ja materjale. Projekti toetavad paljud meedia-, haridus- ja teaduspartnerid ning selle nõukogu koosneb meedia- ja poliitikavaldkonna tuntud isikutest.

Kas saate endale lubada tasuta töötamist?

Cláudia Pinto Euroopa Noortefoorumist

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee üleskutsega keelata tasustamata praktika ühineb Euroopa Noortefoorum. See on Euroopa suurim noorteorganisatsioonide platvorm, mis on viimased kümme aastat taotlenud kvaliteetset praktikat. Meie erikülaline, Cláudia Pinto Euroopa Noortefoorumist, analüüsib komisjoni viimast ELis praktika kvaliteedi parandamise ettepanekut ning loetleb üles kõik selle puudused. Siiski peab ta seda oluliseks sammuks edasi.

Tööotsimine noorte seas piirdub tänapäeval sageli ühe tasustamata praktikaga teise järel. Mida lubatakse? Seda, et tasustamata praktika avab ukse tööturule, andes noortele juurdepääsu võrgustikele ja pakkudes neile uusi õpikogemusi.

Ilmselgelt ei anna tasustamata praktika aga rahalist sõltumatust. Kuidas osta toitu, maksta üüri ja muid kogunevaid arveid, kui töötad tasuta?

Tasustamata praktika on tööturul üks noorte ärakasutamise vorm. See suurendab sotsiaalset tõrjutust, sest tasuta töötamine on ainult neile, kes saavad seda endale lubada, mistõttu jäävad ebasoodsatest oludest pärit noored kõrvale. Veelgi halvem on see, et tasustamata praktika asendab algtaseme töökohti, süvendades veelgi enam tööturu ebakindlust.

Euroopa Noortefoorum on viimased kümme aastat taotlenud kvaliteetset praktikat. Viimasel kahel aastal oleme aktiivselt korraldanud kampaaniat „Kas saate endale lubada tasuta töötamist?“, nõudes direktiivi, millega keelustataks tasustamata praktika kõigis ELi liikmesriikides.

Euroopa Komisjon avaldas selle aasta märtsis lõpuks Euroopa Liidus praktika kvaliteedi parandamise ettepaneku. Ning nad pakkusidki välja direktiivi! See on oluline samm õiges suunas, mis saavutati tänu

Euroopa noorte väsimatule huvikaitsetööle. Teatavast edasiminekust hoolimata ei taga aga direktiiv kahjuks selgelt tasustatud praktikavõimalusi tööturul.

Euroopa Noortefoorumi peamine etteheide kavandatud tekstile seisneb selles, et tegeletakse vaid probleemi ühe küljega. Selles käsitletakse üksnes näilisi praktikakohti – töökohti, mida esitatakse praktikana, et alandada töötingimusi, eelkõige töötasu –, selle asemel et keskenduda kõigile praktikantidele tööturul. Euroopa Komisjon pakub jõustamisdirektiivi. Seepärast avaldab see suurt survet tööinspektsioonidele, mis on juba niigi alarahastatud ja mille töötajad on ületöötanud.

Euroopa Noortefoorum on seega väga mures direktiivi praktilise rakendamise pärast ja selle pärast, kuidas noorte õigusi tegelikkuses kaitsta. Sisuliselt ei anta ettepanekuga praktikantidele õigusi, vaid määratletakse, milline praktika ei tohiks olla. See sisaldab praktikantide mittediskrimineerimise põhimõtet. Euroopa Noortefoorum on aga mures selle pärast, mil viisil liikmesriigid direktiivi oma õigusesse üle võtavad, sest nad võivad jätta tööandjatele võimaluse jätkata noorte ärakasutamist.

Koos direktiivi ettepanekuga tegi Euroopa Komisjon ettepaneku võtta vastu uus nõukogu soovitus ajakohastada praktika kvaliteediraamistikku, laiendades selle kohaldamisala igat liiki praktikale ning lisades sellised põhimõtted nagu juurdepääs tasule ja sotsiaalkaitsele. Neid põhimõtteid on ettepanekus küll hea lugeda, kuid kahjuks ei ole nõukogu soovitus siduv.

Euroopa Noortefoorum jätkab noorte õiguste kaitsmist ja võitlust õiglaste töötingimuste eest. Kutsume Euroopa Ülemkogu ja Euroopa Parlamenti üles direktiivi teksti tugevdama ja tagama selle, et ei esineks lünki, mis võimaldavad noorte jätkuvat ärakasutamist. Kõnealuse ettepaneku kohta täieliku ülevaate saamiseks lugege kindlasti meie artiklit „Kaks sammu edasi, üks tagasi“.

Cláudia Pinto juhib Euroopa Noortefoorumis huvikaitsetööd, mida tehakse noorte haridussüsteemist tööturule ülemineku valdkonnas, keskendudes eeskätt praktika kvaliteedi parandamisele Euroopas. Tal on eriteadmised Euroopa sotsiaal- ja tööpoliitikast ning ta on varem töötanud Euroopa Sõltumatute Ametiühingute Keskliidus.

Toimetus

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Laura Lui (ll)

Käesolevale väljaandele tegid kaastööd

Daniela Vincenti (dv)
Dimitra Panagiotou (dp)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)

Thomas Kersten (tk)

Vastutav koordineerija

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Aadress

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EESC info is published nine times a year during EESC plenary sessions. EESC info is available in 24 languages
EESC info is not an official record of the EESC’s proceedings; for this, please refer to the Official Journal of the European Union or to the Committee’s other publications.
Reproduction permitted if EESC info is mentioned as the source and a link is sent to the editor.

06/2024